En viktig milepæl er nådd!

Ved Dag Willy Tallaksen

Norge var tidlig ute med en nasjonal handlingsplan mot selvmord. Som nok et ledd i oppfølgingen av handlingsplanen er Universitetet i Oslo (UiO) og Seksjon for selvmordsforskning og -forebygging fra våren 2002 i gang med et bredt anlagt fordypningsstudium i selvmordsforebyggende arbeid. Det nye tverrfaglige 20-vekttallsstudiet er enestående i Europa hva gjelder både nivå og omfang.

Mandag 11. februar 2002 begynte 21 studenter på sin videreutdanning i selvmordsforebyggende arbeid. Om 2 år vil de forlate Universitetet i Oslo som de første kandidater uteksaminert fra dette studiet. De er da klare til å ta fatt på et nødvendig og krevende forebyggingsarbeid i sine lokalmiljø.

Åpningen av studiet skjedde i Store Auditorium, Tårnbygget, på tidligere Gaustad sykehus, for øvrig det eldste auditorium for medisinsk undervisning som fortsatt er i bruk ved UiO. Foruten studentene og ansatte ved Seksjon for selvmordsforskning og -forebygging var flere representanter for viktige støttespillere i etableringsprosessen invitert. Undervisningskonsulent Dag Willy Tallaksen ønsket velkommen til åpningshøytideligheten. Han la vekt på å få frem at mange gode medspillere, hver på sitt vis, hadde bidratt til den raske og ubyråkratiske framveksten av studiet. Skuespiller Rut Tellefsen slo an tonen ved å lese dikt av blant andre Henrik Wergeland, Halldis Moren Vesaas og Karin Boye. Spesielt Boyes dikt "Ja visst gör det ont när knoppar brister" taler direkte til oss om viktigheten av å styrke det selvmordsforebyggende arbeidet. Professor dr med Lars Mehlum holdt deretter en kort åpningsforelesning hvor han trakk fram det historiske grunnlaget bak ønsket om å opprette videreutdanningen. Nødvendigheten av å etablere studiet kom tydelig fram både i lys av de historiske fakta og ved at de siste års selvmordstall igjen viser en økning. Særlig er det unge menn som i økende grad tar sitt liv.

Ved slutten av åpningshøytideligheten ble det også tid til hilsninger. Visebestyrer Ulrik Malt fra Instituttgruppe for psykiatri ved UiO la i sin hilsen vekt på det systematiske arbeidet som er utført av profesorene Nils Retterstøl og Lars Mehlum. Uten det arbeid de har lagt ned i en årrekke, hadde vi definitivt ikke vært der vi i dag er innen det suicidologiske felt. Studiedekan Borghild Roald ved Det medisinske fakultet (UiO) la i sin hilsen vekt på studiets finansieringsmodell, dvs. at studiet er eksternt finansiert, hovedsakelig via studentenes egenbetaling. Hun lovte å følge studiet nøye, og sa at både tverrfaglighet og finansiering av studiet er nyskapende innen fakultetet. Slik finansiering vil det trolig bli mer av, og erfaringene fra denne utdanningen vil være verdifulle. Til slutt var det fagsjef Ellen Hagemo fra Helse- og sosialdirektoratet som fikk æren av å klippe snoren til den nye undervisningsplanen. Hun gratulerte på vegne av den egentlige oppdragsgiver og ønsket alle lykke til videre.

Som seg hør og bør, var det nestoren innen det suicidologiske arbeidet her i landet, Nils Retterstøl, som fikk æren av å holde den første ordinære forelesningen for studentene. Hovedtema hele den første undervisningsuken har vært "den suicidale prosess". Et annet eksempel på hva studentene kan vente av studiet, var et besøk på Det norske teatret som tirsdag denne uken viste "Werther" av Goethe, et stykke med stor relevans for alle som er opptatt av selvmord og forebygging.

Blant de 21 personene som er tatt opp som studenter, finnes representanter fra hele landet, og her er mange yrker representert. Vi finner politifolk, prester, sosionomer, lærere, barnevernspedagoger og sykepleiere i gruppen. Det viktigste er nok deres mangeartede og ulike erfaring med selvmordsforebygging, samt deres genuine interesse for fagfeltet. Det er ikke hver dag man som lærer mottar en så kompetent og motivert studentgruppe.

Hvis du ønsker mer informasjon om studiet, kan du lese studieplanen på Internett: www.selvmord.info (Dag Willy Tallaksen er undervisningskonsulent ved SSFF.)

Om selvmord

*I disse tider og i dette land
Burde der ikke være mørke aftner
Endsige høje broer over floden
Eller timen mellem nat og morgen
Og den hele vinter ydermer,
det er for farligt.
Ti når man ser al den jammer
Smider man uden mindste
Betænkning
Sit uudholdelige liv væk.*

Fra "Digte" av Bertolt Brecht.
København: Gyldendal, 1998.
(Utkom på tysk 1960–1964.)